

JAN KŘIPAČ / 24. 7. 2017

Setkání v červenci

Před čtyřiceti lety natočil Karel Kachyňa na svou dobu neobvyklý milostný příběh *Setkání v červenci*. Nyní tento film s Danielou Kolářovou a Oldřichem Kaiserem v hlavních rolích vychází v remasterované verzi na DVD.

Setkání v červenci je pátou spoluprací Karla Kachyni se spisovatelem a scenáristou Otou Hofmanem. Oba tvůrci se poprvé potkali – nepočítáme-li Hofmanovo krytí zakázaného Jana Procházky u filmu *Už zase skáču přes kaluže* (1970) – nad scénářem k dětskému filmu *Vlak do stanice Nebe* (1972). Následoval poeticky laděný snímek o dospívání *Láska* (1973) a dvojice adaptací *Robinsonka* (1974) a *Malá mořská víla* (1976).

Setkání v červenci vzniklo podle Hofmanova původního námětu o milostném vztahu mezi středoškolským studentem a jeho učitelkou. Na scénáři, napsaném v roce 1976, se pak oba tvůrci podíleli společně. „Téměř vždy, pokud mi tato možnost byla dopřána, jsem přinejmenším spolupracoval na závěrečné fázi scénáře. Jsem přesvědčen, že měli dojít k dobrému vyznění filmu ve smyslu uměleckém, tak je nezbytné, aby režisér vtiskl svůj způsob vidění do literární podoby díla. Realizovat hotový scénář bez jakéhokoliv přizpůsobení nemůže vést k dobrým výsledkům,“ komentoval to později Kachyňa.^[1]

Příběh je zasazen do prostředí středočeského zámku Roztěž, kam přijíždí na letní jazykový pobyt student Jakub, který má dělat reparát z angličtiny. Jeho rozmrzelost je tím větší, když zjistí, že mezi lektory je i učitelka Klára, která ho nechala na konci roku propadnout. Přes prvotní odpor však postupně získá k mladé rozvedené ženě sympatie, které nakonec přerostou v lásku.

Motiv sblížení mezi oběma protagonisty scenáristé rozvíjejí prostřednictvím dvou vedlejších postav. Jakub začne Kláře více rozumět díky jejímu osmiletému synovi Davidovi, s nímž se rychle spřátelí a jemuž dokáže nahradit nepřítomného otce. Klára

zase najde k Jakobovi cestu v momentu krize svého vztahu se starším milencem Edou, kterého naopak Davidova rozpustilá povaha irituje. Ostatní postavy – zejména Edova panovačná matka a Klářina zhrzená kolegyně Vlasta – pak zastávají konvenční společenské role, které „netradiční“ lásku odmítají přijmout a tolerovat.

Kachyňa *Setkání v červenci* natáčel v létě 1977 zároveň s dalším filmem *Čekání na déšť*. Neobvyklý a pro tehdejší barrandovskou praxi ojedinělý postup odůvodňoval nižšími výrobními náklady a maximálním využitím prostojů mezi natáčecími dny: „Netočili jsme oba filmy tak, jak se často natáčejí televizní seriály, tedy nepřeskakovali jsme ze dne na den z jednoho filmu na druhý, ale natáčeli jsme uzavřené celky. A to umožňovalo, aby se tvůrčí štáb dostatečně soustředil na skladbu jednoho nebo druhého filmu (...) Neznám nic horšího, než když je realizace na dlouhý čas přerušena.“ [2]

Každý z filmů přitom vznikl v jiné dramaturgické skupině. Zatímco *Setkání v dešti* bylo vyrobeno ve skupině *Vladimíra Kaliny* (stejně jako starší *Smrt mouchy* nebo pozdější *Lásky mezi kapkami deště*), *Čekání na déšť* se realizovalo ve skupině Oty Hofmana, i když se na něm Hofman scenáristicky nepodílel. Kameramanem byl vynikající *Jan Čuřík*, který oba filmy od sebe odlišil jiným výtvarným pojetím: stylizovanější *Čekání na déšť* je zalito ostrým světlem a uzavřeno do přísných geometrických kompozic sídlištní architektury, naopak civilnějšímu *Setkání v červenci* dominují studené barvy, podmračná atmosféra a otevřené přírodní exteriéry. Tato spolupráce mezi Kachyňou a Čuříkem pak stála na počátku celé řady dalších snímků pro kina i televizi, natočených koncem sedmdesátých a v průběhu osmdesátých let.

Oba filmy byly uvedeny krátce po sobě – v létě (*Setkání*) a na podzim (*Čekání*) roku 1978 – a dočkaly se kladného kritického přijetí. U *Setkání v červenci*, jež vidělo v kinech mnohem více diváků (510 oproti 74 tisícům), kritika oceňovala kromě odvážného tématu a promyšleného scénáře hlavně jednotlivé herecké výkony. Kachyňa do hlavních rolí obsadil mladého *Oldřicha Kaisera*, kterého objevil už pro zmíněný film *Láska*, a *Danielu Kolářovou*, jež v té době byla na vrcholu popularity díky snímkům *Léto s kovbojem* (1976) a *Na samotě u lesa* (1976). Vděčnou roli darebáckého syna Davida pak ztvárnil svým jedinečným způsobem *Tomáš Holý* (*Jak vytrhnout velrybě stoličku*) a byl za to po zásluze odměněn hereckou cenou na MFF v Panamě.

Setkání v červenci (ČSSR 1978), režie: Karel Kachyňa, scénář: Ota

Hofman, Karel Kachyňa, kamera: Jan Čuřík, hudba: Zdeněk Liška, střih: Miroslav Hájek, hrají: Daniela Kolářová, Oldřich Kaiser, Tomáš Holý, Svatopluk Matyáš, Vlasta Fabianová, Emma Černá a další. FS Barrandov, 85 min. DVD vydání: Bohemia MP, 7. 7. 2017.

Poznámky:

[1] Kolář, Robert, Setkání v červenci při čekání na déšť s režisérem Karlem Kachyňou. *Záběr* 11, 1978, č. 2 (13. 1.), s. 3.

[2] Tamtéž.